

“Cal enfortir els organismes comunitaris i aprofundir en la construcció de l’espai europeu després de l’euro”

“Catalunya necessita definir el seu model econòmic per l’endemà de l’euro”.

“EUROPA: DESPRÉS DE L’EURO, QUÈ?”

Jornada dels Economistes 2001

Barcelona, 22 de novembre de 2001

Col·legi d’Economistes de Catalunya

Novembre 2001

L'actual context econòmic en el que ens troben i, molt especialment, el marc que esperem a curt termini anima a debatre sobre una sèrie de qüestions d'una gran transcendència per al nostre avenir més proper. Aquest és precisament el repte que el Col·legi d'Economistes de Catalunya es planteja en la Jornada dels Economistes 2001, dedicada a "Europa: després de l'euro, què?", que tindrà lloc el dia 22 de novembre. Aprofitant aquest esdeveniment la Junta de Govern del Col·legi considera oportú fer públiques algunes reflexions d'interès:

1. Tots ens hem de felicitar per l'assoliment d'una fita tan important per a Europa i per a nosaltres com és l'entrada en vigor de l'euro, a partir de l'1 de gener del 2002 i, de manera definitiva, després de l'1 de març. Per a Catalunya i per a Espanya és la culminació d'un esforç col·lectiu amb la seguretat de que això consolidarà un marc econòmic de referència, qu en el qual el paper d'Espanya i de Catalunya serà, ben segur, de primer nivell.
2. L'assoliment de l'euro no s'ha de considerar com una finalitat en sí mateixa, sinó com una etapa més en el repte de la construcció d'un espai europeu en el que tenim que aprofundir a partir del proper 1 de gener. A més, la posta en marxa de la moneda única ha de ser una bona excusa per reforçar el posicionament internacional de la Unió Europea i assolir un veritable lideratge mundial. Per aconseguir això, cal tenir present el següent:
 - 2.1 No es pot oblidar que l'aprovació del Pacte d'Estabilitat fa uns anys entranya una sèrie de compromisos per a cadascun dels països integrants de la zona euro, que d'ara en endavant s'han de complir inexcusablement (dèficit públic zero, ...) i que permetran sanejar les economies estatals.
 - 2.2 La construcció d'una Europa integrada necessita que s'endeguin uns instruments forts i que es disposin dels recursos oportuns. Per això, cal enfortir les institucions europees, s'ha de comptar amb una major coordinació de polítiques i és necessari tenir una clara intencionalitat política de tirar endavant decisions i acords presos que encaminin cap a la unificació.

- 2.3 Una Unió Europea que cerqui el lideratge mundial necessita dinamitzar els seus elements de competitivitat de forma comuna i directa, mitjançant els estaments més adequats, i ha de defugir d'estratègies desintegradores que persegueixen els guanys particulars de cada país a través de forces centrífugues.
 - 2.4 L'endemà de l'entrada en vigor de l'euro cal continuar impulsant polítiques de llarg termini i aprofundir en la tasca de "fer Europa", i per això s'han de reprendre i materialitzar reptes fonamentals, com per exemple l'harmonització fiscal, la política de competència, la desregulació de mercats, la política exterior comuna, les infraestructures energètiques o els mercats de capitals.
3. Per a Catalunya la fita de l'euro ha de servir per endegar un debat sobre el model econòmic que volem construir en el nou marc europeu i dins d'un món globalitzat. És veritat que els canvis que això suposarà són una amenaça per a nosaltres, però també ens ofereix oportunitats, i és ben cert que al llarg de la història els catalans han sabut aprofitar molt positivament els reptes d'aquesta mena que se'ns han plantejat. El debat sobre els factors determinants del futur de la societat i de l'economia catalana no es pot ajornar.
 4. Davant la nova realitat cal definir i desenvolupar un model econòmic de futur, amb objectius de gran abast, que persegueixin l'especialització de Catalunya en un context global i que la situïn entre les regions més punteres d'Europa i com a líder de l'Arc Mediterrani. Val a dir que ja s'està treballant en alguns d'aquests objectius per part dels diversos agents econòmics. Aquest model requereix el següent:
 - 4.1. Un consens social i polític en tot allò que sigui bàsic.
 - 4.2. La mobilització de la societat civil i econòmica en el seu conjunt.
 - 4.3. La implementació d'actuacions ràpides per part dels estaments oportuns.
 - 4.4. La potenciació de l'embranchida que tradicionalment han demostrat els diferents agents econòmics i que ha permès situar Catalunya en un lloc privilegiat.

5. Per al disseny d'aquest model es parteix d'una realitat catalana certament positiva, però en la que és necessari enfortir determinats elements. No hem d'oblidar la nostra situació geo-estratègica dins d'Europa, les nostres arrels particulars amb Llatinoamèrica i el nord d'Àfrica, la nostra tradició industrial i de serveis, el nostre teixit capilar de petites i mitjanes empreses o el nostre especial tarannà per a la iniciativa i els negocis. Un bon reflex de tot això és que en els darrers anys Catalunya ha guanyat quota de mercat i imatge positiva en el context internacional d'una manera continua. Però, tanmateix, no cal perdre de vista que encara resta feina per fer en àmbits, com per exemple les infraestructures i les noves tecnologies, o el mercat laboral i l'ensenyament.

6. La Jornada dels Economistes d'enguany té previst reflexionar sobre alguns dels temes cabdals per a la definició del model econòmic que hem de perseguir els catalans l'endemà d'entrar en vigor l'euro. Les diverses sessions de treball abordaran tres grans àmbits temàtics. Aquests són els següents:
 - 6.1. La globalització i les tendències en el nostre entorn més proper, amb atenció especial a les relacions entre Europa i el Magrib i a l'avenir de la futura Unió Europea.
 - 6.2. El marc que envolta els agents i en el que es desenvolupa l'activitat econòmica, camp en el que es debatrà sobre la normativa societària, concursal i fiscal, la liberalització i la desregulació, el mercat laboral i la immigració, el sector financer, els serveis sanitaris i les assegurances, el finançament autonòmic, l'ensenyament universitari, les inversions estrangeres i l'obra pública.
 - 6.3. La realitat de l'empresa catalana, àmbit de gran transcendència en el que es reflexionarà al voltant d'alguns dels factors determinants de la seva competitivitat, com els actius intangibles (innovació, marca i capital humà), la comptabilitat de gestió, la propietat, la logística i els models de negoci en l'e-conomia.